

AZET

4/2013

Z činnosti klubu – členské a výborové schůze

Zájezd do Chrudimi – Zavírání sezóny

Zpráva z výboru Společnosti

Lidé kolem klubu

Zprávy smutné i radostné

Sympóziium

Nevešlo se, errata

Kytka čísla: *Euphorbia aeruginosa*

Nejkrásnější období je patrně podzim

...*když má milá shrabuje listí...* – Od asociované písničky rychle na zem.

Máme po mimořádných sněmovních volbách. Viděli jsme a potvrdila se nespokojenost s dosavadním způsobem vlády, zároveň však moc setrvačnosti, propagandy a můžeme se jen dohadovat, jaké nás čekají časy pod vlivem nových lidí a stran. Nakolik jsou schopni pomoci změně k lepšímu nebo bude-li to zase jen jinobarevná variace na dosavadní téma.

Mimo naše hranice stojí za zmínku dvě události související s USA. Málem bezvýchodné jednání o novém rozpočtu potápějící se ekonomiky a provalení odposlouchávání evropské elektronické komunikace Američany.

Užívající se povětrnostně celkem příjemného podzimku chystáme si místo pro uskladnění rostlin na zimu a ty citlivější už tam stěhujeme. Sklízíme poslední úrodu ze zahrad a chystáme se spolu s přírodou na zimu. Pro někoho možná bude obdobím zimního spánku, jiný využije toto období po návratu tradičního střeoevropského času ke čtení, studiu, přípravě, setkávání nebo k jinému kulturnímu a společenskému využití.

Mnozí využijí tento čas a tuto příležitost ke procházení, třídění, zálohování a mazání svých fotografií, aby zhodnotili výsledky svého usilování. U těch fotografií si můžete být jisti, že bude opět vyhlášena soutěž o snímek na plakát pro výstavu a nedá se vyloučit ani vydání kalendáře či jiné tiskoviny nebo prezentace, kde budeme volat po příspěvcích vás – členů a čtenářů našeho zpravodaje.

Možná někdo z vás při úklidu najde nějaké historické záznamy, materiály, literaturu spojenou s naším klubem nebo vůbec s československým kaktusářstvím. Takové kousky mohou být informačně a historicky velmi cenné, proto výbor Astrophyta bude vděčný za poskytnutí (trvalé nebo aspoň na okopírování) takových materiálů. Vždyt klub je zde – v různých podobách – již téměř devadesát let.

A to je zároveň motiv, který nás bude provázet celý následující rok. Ačkoliv se činnost klubu nebude výrazně lišit, chceme výročí zviditelnit a více se prezentovat. Třeba to pomůže ke zpomalení úbytku členské základny, kdo ví. Předběžně plánujeme odlišný charakter sympózia s více menšími přednáškami a uvažujeme o jiném místě konání. Nevíme ještě zcela, jakou formou prezentovat historii i nové informace, nabízí se tiskovina nebo nějaká multimedia. Zima ukáže.

K obsahu čísla: Vedle činnosti klubu a výboru se zaměříme na významné sezónní události: Zavírání sezóny v Chrudimí s předáním ceny Zlatý Alberto a říjnové sympózium. Nebudou chybět ani doplnění a opravy k minulému obsažnějšímu číslu. Upozornili jste mě i sám jsem našel, co se nevešlo, co je jinak, co doplnit a upřesnit. Za literární příspěvky děkuji především Radkovi Čechovi. Nechybí ani společenská kronika.

Tim zároveň vyrovnám určitý dluh, když dluhy mají být koncem roku splaceny. A že tento Azet je letos poslední, není lepší příležitosti, než právě nyní, abych poděkoval za vše, čím jste byli klubu i zpravodaji užiteční a hlavně pro přání lásky, klidu a radosti do nového roku 2014. Nám všem přeji radostná setkávání spolu navzájem i s našimi rostlinami přímo nebo prostřednictvím textů a obrázků.

Pohoda, hezký den

Josef

Schůze výboru 13. srpna 2013

Výbor se sešel opět na obvyklém místě u předsedy Stuchlíka. Hlavními body jednání byl program přednášek na členské schůze a přednášky na říjnové sympóziu.

Diskutovalo se i o dalším osudu webových stránek klubu. Bylo navrženo převedení správy domény astrophytum.cz na člena výboru Radka Čecha a padlo několik návrhů na editora stránek.

Byla zmíněna příprava zájezdu na zavírání sezóny do Chrudimi a výbor klubu navrhl nominovat na rok 2014 p. Staníka na výroční cenu Zlatý Alberto. Tento návrh přednesou naši tři zástupci na chrudimském jednání výboru Společnosti českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů.

Redaktor připraví propagační letáček k sympóziu ihned po upřesnění přednášek.

Pokladní Jana Čechová informovala, že byl založen nový účet klubu, peníze převedeny a připravuje se následné zrušení starého účtu (důvod: výše bankovních poplatků). O čísle účtu a možnosti placení členských příspěvků budete informováni dále v listu.

V neoficiální části jsme pogratulovali Janě Čechové k narozeninám.

Členská schůze 6. září 2013

Úvodní část schůze vedl předseda Stuchlík. (Nepoužil však, ani potom ostatní, dostupnou zvukovou techniku a v ruchu způsobeném i nekázní účastníků zanikaly některé informace. Proto se omlouvám za možná ne zcela přesný přepis.) Nejprve oznámil místo a čas konání letošního sympózia, program přednášek a organizační záležitosti.

Účastníci měli možnost prohlédnout si ukázkový výtisk klubového kalendáře na rok 2014. Na sympóziu bude již k zakoupení.

Předseda oznámil, že přijímá objednávky na Atlas kaktusů. Zájemci mají možnost zaplatit přímo jemu jako pokladníkovi Společnosti.

Dále připomenul gymnofilům každoroční setkání v Doubravníku a v Čebíně 21. září.

Petr Metela informoval o připravovaném zájezdu. Protože nebyla obsazena všechna místa členy, kteří mají zásluhy na přípravě a fungování výstavy, nabídl možnost dodatečného přihlášení ostatním členům s poplatkem 100 Kč. Doplnující informace poskytl i Radek Čech.

Dr. Sedlák informoval o právě zahájené a ještě týden trvající výstavě kaktusů a dalších sukulentů ve sklenících botanické zahrady Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity na Kotlářské ulici. Poskytl k tomu informační letáčky.

Před přednáškou proběhlo slosování vstupenek. Cen bylo mnoho a poskytl je členové Vašíček, Kašpar, Dobešová a zřejmě i někteří další, jimž se omlouvám, jednak proto, že jsem ze záznamu zcela nepochytil jména a zároveň kvůli tomu, že jsme si je ve spěchu nezapamatovali.

Hlavní přednášku nám přišel prezentovat Lumír Král z Ostravy. Mnozí si jej můžeme pamatovat, není to tak dávno, kdy u nás v Brně přednášel. Po několikaminutové pauze způsobené řešením technických problémů začala přednáška, která už potom neměla další chybu – i díky tomu, že přednášející použil zvukové zařízení a bylo dobře rozumět.

Tématem přednášky byla Patagonie. Je to oblast nejjižnější části jihoamerického kontinentu na území Argentiny. Dozvěděli jsme se základní historické a zeměpisné informace o této krajině. Je tam řada národních parků zejména v oblasti hor a jezer, země je geologicky, zoologicky i botanicky velmi zajímavá. Viděli jsme kolonie tučňáků, lachtanů a rypoušů. Viděli jsme národní parky se zkamenělými stromy, na něž jsou místní velmi hákliví a důkladně vás na odchodu zkontrolují, zda si odtud něco neodnášíte. Není prý však problém najít stejné zkameněliny na okolních kopcích mimo park. Viděli jsme obrázky s ledovcem, který má uvnitř tunel a odpadávají z něj při tání kusy ledu do vody. V okolí rostly keřovité fuchsie. Tim se přednášející přenesl k botanice – hlavnímu tématu přednášky.

Cesta i přednáška pokračuje z jihu na sever podél hor a krásných jezer. Poblíž hory Fitz Roy (3405 m), kterou však kvůli mrakům cestovatelé neviděli, se vykoupani v termálních vodách a pokračovali k NP Lanin (jméno podle tamní sopky). Tam zaujaly obrovské araukárie a krásné cibuloviny a skalničky.

Nyní se Lumír Král dostal ke kaktusům. Začal systematickou botanikou: Zmínil rody *Austrocactus*, *Pterocactus* a *Maihuenia*, druh *Maihuenopsis darwinii* a jeho variety. Ze systematicky připomenul tamní základní (3 ze 4) podrody čeledi *Cactaceae*: Zejména *Cactoides* (*Gymnocalycium*, *Cereus*, *Austrocactus*...), *Maihuenia* (dva druhy), *Opuntiade* – (*Maihuenopsis*) a opuncie a pterokaktusy. V provinciích Chubut a Santa Cruz našli *Gymnocalycium gibbosum* a jeho variety. Od *G. schatzlianum* našli na typové lokalitě pouze tři rostliny nad závodní dráhou. Zároveň tam rostou notokaktusy, wiginsie, *Notocactus submamulosus* a další. Těm se příliš nevěnoval, přešel k austrokaktusům.

Rod *Austrocactus* popsali v roce 1922 Britton a Rose. (Přednášející navštívil typové naleziště.) Často zmiňovaný *Austrocactus bertinii* byl popsán již roku 1863. Ještě dříve – z roku 1859 pochází popis opuntie spiniflory (*A. spiniflorus*), dále starší druh *A. philipii*. Za významné odborníky v této oblasti považuje Lumír Král manžele Sarnesovy (vzpomeňte si na loňské sympózium) a komunikuje s nimi. Zajímavostí rovněž je, že Katalog český už v roce 1870 uvádí, že František Seitz měl tyto rostliny ve sbírce. Patagonským rostlinám se hodně věnoval Castelanos v Buenos Aires. Dále již zmiňovaní Britton a Rose i Backeberg nacházejí shodu, Kurt Backeberg v roce 1959 už uvádí 4 druhy. Fridrich Ritter dále popsal druh *A. hibernus*.

S odkazem na Sarnesovy (minulé brněnské sympózium) uznává přednášející 5 druhů rodu *Austrocactus*. Možná to však není poslední slovo, protože některé vlatnosti a morfologické znaky na rostlinách pěstovaných ze semen, která přivezl Jaroslav Procházka, naznačují, že může jít o dosud nepopsaný druh.

Zkráceno, nemám k dispozici celý záznam přednášky.

Schůze výboru 17. září 2013

I toto úterý se sešel výbor klubu u předsedy Stuchlíka. Projednávala se distribuce a prodej kalendářů (Chrudim, sympózium) a byl navržen způsob redakční práce u klubových tiskovin.

Rovněž byl upřesněn plán přednášek a následujících akcí klubu.

Na klubových webových stránkách provede nutné aktualizace ještě Zdeněk Koláček (hlavně ohledně sympózia). Úkol převedení domény a správy nadále trvá.

Výbor projednal organizaci zájezdu do Chrudimi a určil zástupce za Petra Metelu, který v té době již bude na jednání výboru Společnosti v Chrudimi. Vedoucím zájezdu byl ustanoven Jiří Peňás, k dispozici bude Karel Kašpárek.

Výbor klubu dále probíral organizační a technické podmínky sympózia.

Zavíráme sezónu a oslavujeme Alberta

Každoroční kaktusářská pouť – Zavírání sezóny v Chrudimi – byla tentokrát pro náš klub významnější a zaslouží si poněkud více písmenek než obvykle. Dovolím si začít soukromým povídáním (a bude v tom i kousek mimotématu). Slibuji však, že se rád vrátím ke kaktusům a kaktusářům a že o nic z toho, co jsem pochytil, nepřijdete.

Bylo – nebylo

Do Chrudimi jezdím už dlouhou řadu let. Možná asi tolik, co „su s mojů“ – tady kolem čtvrtstoletí (plus/mínus). Pavla Pavlíčka znám jako prodejce kaktusů z výstav Flora v Olomouci a později skrze jeho katalogy semen a rostlin jako jednoho z prvních dostupných prodejců kaktusů. Není tedy divu, že jsem tehdy jako nadšený a každé slovo a každou zprávu hltající kaktusář (mimo jiné – při šíři svých zájmů) odebíral i jeho katalog, objednával a posléze i jezdil do Chrudimi. Sám a někdy s rodinou či známými.

Vzpomínám na „budovatelské“ nadšení, kdy v Chrudimi vznikala (však zakrátko posla) referenční sbírka kaktusů, vzpomínám i na jednu z prvních posledněsobotnězářijových poutí pod názvem „Zavírání sezóny“.

Postup byl obvyklý: Sednout na první vlak do Žďáru (Havlíčкова Brod), přesednout na autobus/vlak a dokodrcat se do Chrudimi. Tam dojít na Rozhlednu, projít si skleníky a prodejnu, nakoupit, co třeba, přejít na místo konání burzy (v posledních letech jídelna a část administrativní budovy někdejší fabriky Transporta (vzpomínáte? – váhy), protlačit se, prohlédnout, nakoupit a pryč odsud do města na oběd. Když to trochu šlo, zastavit se v muzeu, v kostele, v Mydlářském domě...

A na druhou hodinu po obědě mazat do kina Svět na odpolední program. Ten sestával z besedy a několika krátkých přednášek. Posléze byl doplněn a zahajován předáváním výroční ceny Společnosti – Zlatý Alberto. Tato keramická kachle s reliéfem Vojtěcha Friče a se zlatým plíškem stejného designu se stala symbolem pro ocenění zásluh osob, které významně přispěly rozvoji českého a slovenského kaktusářství.

Navečer po přednáškách následovala volná zábava s country balem. Té jsem se však nikdy nezúčastnil spěchaje domů a nemaje s kým si zatancovat. Neděle bývá (znám jen z doslechu) příležitostí k posezení při spravovací česnečce na zahradě u Pavlíčků, rozloučení a návštěvám sbírek v blízkém okolí.

Postupem času, jak se Chrudim začala stávat tradicí, bylo do tohoto místa a času naměřováno zasedání výboru Společnosti a redakční rady časopisu Kaktusy (kde máme jako klub tři/respectively dva své zástupce). To probíhá v pátek před vypuknutím všeobecného „blázince“ a babylónu. Proč babylónu? Zavírání sezóny už dávno není pouze československou záležitostí. Ten den – a zejména na burze – bývá slyšet směsice evropských jazyků. Polština, ukrajinština, němčina, angličtina a ještě nějaké další, které jen odhaduji.

K obecné charakteristice nelze nedodat, že to mají chrudimští dobře naplánované a že jim většinou vychází i příjemné babíletní počasí (děšť pamatuji opravdu vzácně a když už, tak spíše šlo o přeháňky).

Leč zpátky k věci a k letošnímu setkání:

2013

Letošní poslední zářijová sebota vyšla na 28. – svátek Václava. Zavírání sezóny bylo odlišné v několika ohledech. Většinou však vycházejí z jedné skutečnosti. Na Zlatého Alberta byl nominován a potvrzen náš předseda Stanislav Stuchlík. Výbor klubu se toho chopil a bez nejmenšího zaváhání zvolil místo a termín tradičního zájezdu. – Příznějme si upřímně: Chrudim i tak už dlouho bývala naší neoficiální výjezdni členskou schůzí. Potkával jsem tam tolik známých tváří a s některými jsem i několikrát jel jako vyřízení auta. – Tož tentokrát jsme se rozhodli to udělat oficiálně se vši podporou klubu.

Zájezd

Zájezd naplánoval Petr Metela celkem obvyklým způsobem. Lišilo se jen datum. Odjížděli jsme z Brna od Janáčkova divadla v šest hodin ráno. Protože se přihlásilo málo „zasloužených“ (brigády a služby na výstavě) členů, kvůli nimž se zájezd konává, dostali příležitost i ostatní, jen za mírný stokorunový poplatek. Nebylo jich mnoho, někteří však rádi tuto nabídku využili.

Cesta proběhla vcelku hladce pouze s drobným zaváháním na začátku Chrudimě. Autobus nás vysadil mezi Pavlíčkem a burzou, takže si každý mohl vybrat. Většina zamířila nejprve na burzu.

U Pavlíčku bylo tentokrát trochu volněji než obvykle, možná právě proto, že mnozí chtěli chytout především začátek burzy. Pohodová atmosféra, skleničky, prodejna, burty a pivo na zahradě, rozhovory s přáteli, které potkáváme jednou za dlouhý čas...

Leč ten čas je drahý, proto rychle na burzu: Hlava na hlavě, noha pod nohou, ruka v ruce, ňadro na hrudi, jeden přes druhého, otřít čelo, pardon, já nerad, zabalíme, ještě jmenovku, a tohle znáte? Jedno lahvové, guláš, prosím, děkuji pěkně... – Místa málo, lidí hodně, raději honem do města.

Městečko

Zde je slibované mimotéma: Chrudim mám za ta léta prochozenu nejen jako kaktusář, nýbrž i jako rodič a společník mých blízkých i známých, s nimiž jsem tu jezdil. A protože nejen kaktusy je člověk živ, patří zajít také do města.

– Města – spíše městečka, které v sobotu působí (kromě automobilového provozu na hlavním průtahu) velmi ospale až líně. Je to asi i tím, že centrum (kopcovité náměstí) bylo osvobozeno od automobilové dopravy. Je možné potkat svatební společnost poblíž kostela, stánkaře s květinami a několik ojedinělých chodců.

Ani v místních restauracích nebývá kdovíjak narváno. A to je dobře. K jídlu patří klid.

Dojezeno, dopito zapláceno, zvedneme se a co s načatým večerem? Když se to dobře naplánuje, dá se stihnout městské muzeum, kde kromě stálých expozic historie města, drobného uměleckého řemesla a plakátů Alfonse Muchy (loni rozšířené o nové přírůstky)

probíhají zhruba dvě dočasné výstavy. Letos to byla entomologická a mýtická. Ta první je celkem jasná: Preparovaný hmyz, náradí a nástroje pro odchyt, preparaci a chov, „živá“ insektária, návody, informační panely, hry pro děti. Mýtická výstava v přízemí byla zaměřena na vztah (zejména) antických – tedy řeckých a římských božstev k aplikované nomenklaturní lingvistice. Neboli např. u biblického Goliáše (Samuelova kniha) jste našli stejnojmenného afrického brouka atd. (a tak dloooooouho dále).

Za zmínku stojí socha před muzeem. Holubi kálejí na Josefa Resslera. Byl to chrudimský rodák, technik, lesák, konstruktér lodí a především vynálezce lodního šroubu. Ve své době nedoceněný, zničený a ztrápený, jako mnozí, kteří předběhli dobu. (Možná si vzpomenete na třídílný životopisný film *Bronzová spirála* v hlavní roli s Viktorem Preissem).

Nahoře na náměstí nepřehlédnete kostel Nanebevzetí Panny Marie. Stojí za prohlédnutí, projítí, prohlídku uměleckých prvků. Rádi se vás ujmou připravení průvodci, běda vám však, kdybyste si chtěli něco vyfotit. Na to jsou zvlášť citliví a včas vás vykáží do patřičných míst. Při troše štěstí za slechnete nádherný zvuk varhan, od něž se nesnadno odchází.

Kousek od kostela vpravo (při pohledu nahoru proti průčelí) se nachází Mydlářský dům. Je to snad nejstarší dochovaná středověká stavba. Kromě toho, že tam sídlí věhlasné loutkářské muzeum, je zajímavý třeba i tím, že má studnu vyvedenu až do druhého poschodí. Je to dominanta chrudimského návrší zespoda od říčky Chrudímky, z míst, kde je kino, v němž v posledních letech probíhá odpolední program zavírání sezóny.

Chrudim bývala nejvýznamnějším městem východních Čech. Teprve za průmyslové revoluce ji díky labské vodě a rychlejší výstavbě železniční trati předběhly blízké Pardubice, které se o svou prioritu následně handrkují s Hradcem Králové. Chrudim zůstává v pozadí jako ospalé městečko ožívající pouze poslední sobotu v září kaktusářskou pouťí.

Společenská akce

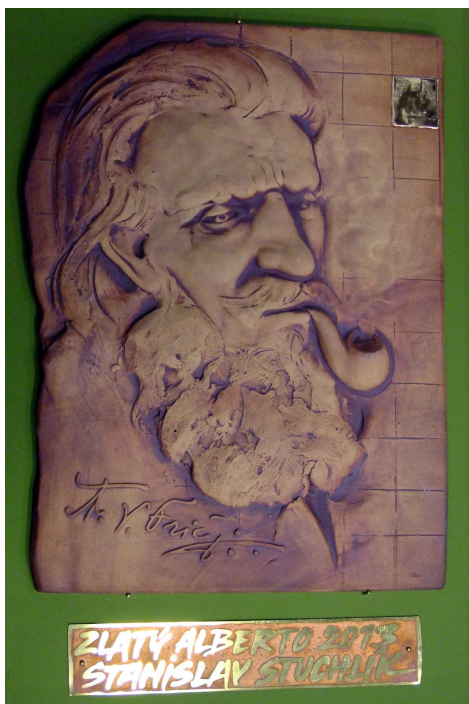
Utrmácení burzou a odpočatí po obědě se obvykle scházíváme v chrudimském kině dole u řeky. Letos však kvůli rekonstrukci kina byla akce přesunuta do „důstojného prostředí“ Spolkového domu při hlavní silnici. Dům poskytoval téměř stejné zázemí a služby jako kino, sál je však velmi malý a kapacita kolem stovky míst nestačila. Atmosféra byla stísněná, větrání nic moc, technika taky občas neposlouchala, leč přes zmíněné nesnáze proběhl připravený program téměř podle plánu.

Zlatý Alberto

Po přivítání Karlem Pavlíčkem (loni převzal od svého otce Pavla „kormidlo“ chrudimského spolku a tudíž pořadatelství akce) nastala hlavní událost (proč jsme zde vlastně jeli) – předání výroční ceny Zlatý Alberto.

Byla ochuzena o slavnostní zahájení chrudimským primátorem, který byl zrovna mimo město. Rovněž z vážných důvodů nepřišel Jaroslav Záhora s přednáškou o echinofosulokaktusech. Přestože nachystal ozvučenou prezentaci, nepodařilo se to technicky zařídit, proto byl pozměněn program přednášek.

Kdo čte pozorně, ví, proč uprostřed první řady seděl náš předseda a čekal na oslovení. Nejprve však se ujal slova předseda Společnosti Jaroslav Vích. Představil Stanislava Stuchlíka, připomenul, že je oba spojuje společná vášeň – notokaktusy. Ocenil jeho činnost v Notosekci a publikační aktivity. Nastal ten správný čas pro předání plakety s diplomem.

Poděkování

pro pana
Ing. Stanislava Stuchlíka

Společnost českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů
a Spolek pěstitelů kaktusů v Chrudimí
předává cenu

ZLATÝ ALBERTO 2013

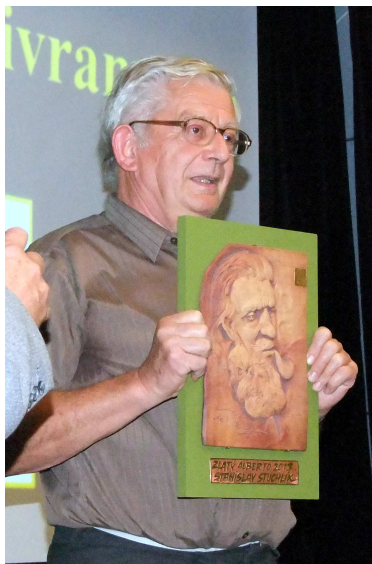
jako dík za celoživotní úsilí ve prospěch rozvoje
naší společné záliby

V Chrudimí 28. 9. 2013

ING. JAROSLAV VÍCH
předseda SČSPKS

KAREL PAVLÍČEK
předseda Spolku PK Chrudim

Výroční cena Zlatý Alberto

Předání ceny a šťastný držitel

Sympózium – prezence a příprava sálu

Tomáš Kulhánek a Stanislav Stuchlík

Vstupenky na Sympózium

Atmosféra a prostředí minisálu Spolkového domu při předávání Zlatého Alberta

Po nezbytném zapórování pro fotografy a uklidnění obecnstva poděkoval náš předseďa navrhovatelům, schvalovatelům a všem, kdo se přišli podívat a poblahopřát mu. Hned se pak ujal slova na první z řady bleskových přednášek minisympózia.

Při takových příležitostech bývá zvykem, že laureát (držitel ceny, původně míněno „ověčený bobkovým listem = vavřín, laurus“) přednese kromě poděkování jakési curriculum vitae – řeč o sobě a o úspěších, kterých dosáhl. Toho nás však Stanislav Stuchlík ušetřil. Po poděkování za udělení prestižní výroční ceny obratně vycouval stylem, že chce poděkovat formou minipřednášky, která je vzpomínkou na nejkrásnější kaktusy, které poznal v jejich domovině.

Přednáška nás přenesla na hranici Brazílie a Uruguaye, do státu Rio Grande do Sul, oblasti kolem města Sant’Ana do Livramento. Po obecném zeměpisném a společenskovedním úvodu nám představil rostliny této oblasti (zejména notokaktusy a wiginsie) i nesnadný způsob, jak putovat a dostat se k nim. Přednášku zakončil procházkou městem a restaurací s výrazným kuchařským uměním.

Další přednášky

Po malé přestávce následovala přednáška Romana Štarhy o jeho poslední cestě do Afriky. Projel spoustu zemí a nakonec zamířili do Somálska – sdružení šestnácti států. Slyšeli a viděli jsme podobné obrázky a vyprávění jako na naší klubové přednášce letos v květnu. Padaly dále názvy jako aloe, sansevieria, karaluma, adenium, dorstenia, echidnopsis, euforbie... Občas nějaká pěstitelská poznámka... K zajímavůstkám patřily i rostliny napadené škůdci (červci). Nebo šli prozkoumat nově popsany druh a našli jen nějaké hybridy. Posléze zjistili,

že našli, co hledali. Kouzelná byla miniaturní velikost některých rostlin (na fotografii porovnávaná s velikostí koziho bobku). Rostliny se často vyznačují značnou variabilitou, která svádí k popisování nových druhů. Vše se odehrávalo v doprovodu „pistolníků“, společnost a kultura je tam na naše poměry hodně nevládná.

Kvůli změně programu a nepřítomnosti jednoho přednášejícího nastoupil po další přestávce Milan Zachar s přednáškou o Paraguai. Zazněla poněkud monotónnější slovenština. Kromě zeměpisných, přírodovědných, klimatologických, sociologických, národopisných a kulinářských zajímavostí jsme se nejvíce doslechli o diskokaktusech. Přednáška se celá nesla ve zmíněném pestrém stylu, což nebylo vůbec na závadu, aby posluchači byli schopni udržet pozornost po náročném dopoledni a většinou po obědě.

Následující přednáška (pro nás poslední, abychom stihli přijet do Brna v rozumnou hodinu) se nesla opět v odlišném duchu. Bylo to dáno osobností přednášejícího. Tím byl Jaroslav Šnicer. Kdo jej zná, příliš překvapen nebyl. Někomu se však takový způsob projevu nemusí zamlouvat. Jarda od začátku inzeroval seznámení s novým druhem aztéckia. Schválně nás však chvíli napínal obrázky a vyprávěním o zebrovaných astrophytech, koryfantách, kvetoucích leuchtenbergiích a řečmi všelijakými. Leč dočkali jsme se. Dočkali jsme se smřti lepších i méně kvalitních obrázků doprovázené emotivně přibarvenými komentáři, chvílemi tipnými, místy obhroublými...

Myslím, že nikdo nebude pochybovat, že v případě tohoto aztéckia jde skutečně o nový druh. Informace a obrázky se dají najít i na webu. Jsou už k dostání i semena (jedno za stovku) a nikdo zatím neví, jak se to bude pěstovat, jak rychle a zda se i z této novinky stane ve sbírkách běžná rostlina.

Jak už jsem zmínil, touto přednáškou zamykání sezóny zdaleka neskončilo. Pro náš zájezd však ano. Museli jsme dojít přes půl města k autobusu (ještěže Chrudim není tak rozlehlá) a vydali jsme se na zpáteční cestu. I ta dopadla klidně, dojeli jsme v pořádku, včas a myslím, že vesměs spokojeni.

A nakonec...

Nakonec by patřilo napsat něco jako hodnocení, dojmologii. Omezím se však na vypíchnutí hlavních fakt, která mě zaujala, protože jsem své povídání jimi průběžně prokládal.

Trochu ke škodě bylo přemístění odpolední společenské části programu do Spolkového domu. Prostor byl stísněný, stovka míst k pohodlí nestačila. Leč co se dalo dělat, když velký a pohodlný kinosál mají zrovna v rekonstrukci.

Organizace a ovládání techniky rovněž působily dojmem nepříliš zkušeným a promyšleným. Tak nějak provizorium na provizorium. Čekání, zkoušení, pobíhání... Pořádně jsme nevěděli, co se bude dít, taková fušeřina nebo co. Nevadí. Obsah byl kvalitní a zajímavý, počasí hezké a příjemné, mnozí se setkali a povykládali si s lidmi, s nimiž bylo o čem, mnozí koupili rostliny či jiné užitečnosti. Paměť je selektivní a stejně si nakonec budeme vyprávět o tom, kterak Standa dostal toho Zlatého Alberta a Šnicer tam pindaje ukazoval *Aztekium valdezii*, které někteří z nás viděli poprvé v životě.

Stalo se tradicí, že v předvečer chrudimské kaktusářské pouti se koná zasedání výboru Společnosti, kde má náš klub tři své zástupce a redakční rady časopisu Kaktusy (2 zástupci). Tentokrát máme autentickou zprávu od Radka Čecha.

Na poslední stránce dole – Před odjezdem z Chrudimi

Zasedání výboru SČSPKS 27. 9. 2013 v Chrudimi

Dostal jsem za úkol, abych vás informoval o zasedání výboru SČSPKS, které se konalo 27. 9. 2013 v Chrudimi v předvečer největší kaktusářské a sukulentářské události v roce, a to tradiční chrudimské burzy a zamykání sezóny.

Začátek schůze byl plánován na 17. hodinu, ale z důvodu prodlouženého jednání redakční a vydavatelské rady vše začalo až v šest večer.

Schůzi zahájil prezident př. Jaroslav Vích zprávou o činnosti od poslední schůze výboru Společnosti. Pro zajímavost, členy Společnosti je cca 80 organizací, z toho 10 ze Slovenska.

Následovala zpráva hospodáře a letošního Zlatého Alberta př. Stanislava Stuchlíka. Na účtu společnosti a v pokladně byl k datu 27. 9. 2013 zůstatek 324 183,27 Kč. Do konce roku se však suma výrazně zmenší po zaplacení tisku časopisu Kaktusy 4/2013 a speciálu.

Dále za revizní komisi informoval př. Ivan Kubát a vyzdvihl kvalitní práci hospodáře. Vše je přehledné a v nejlepším pořádku. Jak jinak, když je hospodářem náš Standa.

Za nepřítomného webmastera př. Zdeňka Podešvu přečetl zprávu předseda Jaroslav Vích. Společnost provozuje své internetové stránky cs-kaktusy.cz již 15 let. Celkem navštívily webové stránky 272 000 lidí a jen za poslední rok to bylo více než 33 000 přístupů. Na webu bylo informováno celkem o 64 akcích za rok 2013.

Pokračovala zpráva archivní sekce z úst př. Jiřího Vochozky.

Předseda RR časopisu Kaktusy př. Petr Pavelka informoval hlavně o připravovaných speciálech.

Dalším snad nejdůležitějším bodem byla cena časopisu Kaktusy na rok 2014. Na redakční a vydavatelské radě bylo předjednáno, že se cena časopisu měnit nebude a zůstane stejná jako v roce 2013. V příštím roce se počítá s vydáním dvou speciálů. Ještě se diskutovala úvaha, že by se speciál mohl do budoucna vydávat i v jiných jazycích než v angličtině či němčině. Ale jak píšu, zatím to je jen úvaha.

Poplatky pro rok 2014:

- Členství 100 Kč
- Členství a časopis v Brně $100 + 270 = 370$ Kč
- Členství a časopis z Prahy $100 + 340 = 440$ Kč

Následující bod byl rovněž důležitý. Řešil se kandidát na Zlatého Alberta za rok 2014. Za k. k. Astrophytum Brno pro rok 2014 jsme navrhli př. Romana Staníka z Bratislavy. Ten se však kandidatury vzdal. Nakonec byl jednohlasně navržen a schválen první prezident společnosti př. Zdeněk Červinka z Čelákovic.

Pokračovala diskuse na téma propagace naší společné záliby. Př. Alexandr Taslár z Mostu informoval o propagační činnosti na školách v Mostě a okolí. Je to asi nejlepší způsob, jak dětem přiblížit naši společnou zálibu. Členové stárnou a mladých bohužel moc nepřibývá. Bylo rozhodnuto a odsouhlaseno, že bude příští rok na burze stůl s nformacemi o Společnosti. Rovněž zde bude možné zakoupit nebo předplatit Atlas kaktusů.

V různém předal př. Pavlu Pavlíčkovi z Chrudimi čestnou plaketu př. Ján Baran ze Zvolena. Výbor uložil pokladníkovi Společnosti, aby založil účet u FIO banky pro snížení poplatkového zatížení a hlavně pro levnější platby ze zahraničí.

Všechny zprávy budou uveřejněny v časopise Kaktusy 4/2013 a doslovné citace budou k dispozici na internetových stránkách společnosti.

Na závěr snad jen, že jsme si po večeři se Zlatým Albertem Standou Stuchlíkem připili na zdraví. Potom už jsme se odebrali ubytovat na diskotéku, nad kterou jsme spali.

Radek Čech

Schůze výboru klubu 8. října 2013

Výbor se tentokrát sešel o týden dříve, než bývá obvyklé. Důvodem byla příprava sympózia plánovaného již na nejbližší sobotu.

Poněkud ve stínu této akce byla rekapitulace a aktualizace dalších akcí klubu, hodnocení zájezdu (spokojenost, dobrá organizace, nižší účast členů), informace o nastavení přístupů k novému účtu, byl navržen zájezd na příští rok (sbírky kaktusů ve východních Čechách) a bylo připomenuto předání správy webu.

Po skončení oficiální části jsme popřáli k narozeninám Lubomírovi Hrubému.

Sympóziu

Každoroční podzimní setkání probíhalo v tradičním duchu a stylu. Sešli jsme se – jako předloni – v sále novolíšeňského úřadu městské části, kde jsme měli k dispozici všechno potřebné zázemí.

Někteří členové výboru přijeli dříve, aby vše připravili k co nejlepšímu průběhu, pro co nejlepší poslechovou i vizuální pohodu. Rozmístili jsme židle a poučení z předchozího nedostatečného zatemnění opatřili jsme okna v zadní části sálu tmavou fólií. Připravili a vyzkoušeli jsme místní zvukovou techniku a snažili jsme se naučit ovládat tamní technické vymoženosti.

Mezitím se v předsáli usadila Jana Čechová u pokladny a prezence, aby každého návštěvníka uvítala, zapsala a ověřila netradiční náramkovou vstupenkou. Kousek vedle se usadili prodejci rostlin a v sále Karel Kašpárek s nezbytnou literaturou, kalendáři a klubovými upomínkovými předměty.

Sympóziu zahájil úvodním slovem předseda klubu Stanislav Stuchlík. Přivítal všechny účastníky zdaleka i zblízka, přivítal přednášející, naznačil program, který nás čeká a předal slovo prvnímu přednášejícímu – Tomáši Kulhánkovi.

Na tomto místě si mohu už jen dovolit vypsát názvy přednášek, abych se k výběru toho nejzajímavějšího z nich mohl vrátit v příštím čísle Azetu, bude-li místo. Přednášky patřily k tomu lepšímu, co jsme v poslední době viděli a slyšeli a kdo přišel, určitě nelitoval.

Přednášky:

1. Tomáš Kulhánek – Nejhezčí naleziště gymnokalycií v Argentině
2. Oldřich Fencel – Poušť Chihuahua (Zeměpisný, klimatologický a biologický úvod a promítání filmu)
3. Jan Gratias – Kaudiciformní sukulenty v našich sbírkách
4. Stanislav Stuchlík – Rod Notocactus, 2. část

Euphorbia aeruginosa Schweick

Euphorbia aeruginosa patří mezi keříčkovité euphorbie. Popsal ji Herold Georg Wilhelm Johannes Schweickerdt (1903–1977) v roce 1935 v Bulletin of Miscellaneous Information, Royal Gardens, Kew. Pochází z Jihoafrické republiky, nejvíce se vyskytuje v provincii Východní Kapsko a typová rostlina byla popsána z Transvalu.

Rostlina v podzemí ukrývá výrazně ztlustlé kořeny, vzpřímené stonky jsou většinou 4–5žebenné, s asi 1cm různě dlouhými červenohnědými trny rostoucími v páru z každé areoly. Barva epidermis je v různých odstínech šedozelené, některé klony mají barvu i modrozelenou. Květy (cyathia) vyrůstají ve velkém počtu a jsou malé, žluté barvy, ovšem v kontrastu s rostlinou působí velmi efektně. V přírodě kvete na podzim, v kultuře to může být i zjara.

Pěstování je poměrně snadné a stejné jako u většiny ostatních sukulentních rostlin včetně kaktusů, v době sezony od jara do podzimu vyžaduje vydatnou a nárazovou závlivku, chladnější zimování při teplotách okolo 10 °C a nejlépe nasucho na světlém stanovišti. Velmi dobře snáší letnění. Substrát propustný, aby nedocházelo k zbytečné hnilobě kořenů. Množení je snadné, stačí uříznout boční větvíčku, která v teplém prostředí snadno a rychle zakoření. Před řezem by měla být rostlinka v dobré kondici a napitá. A jedna rada na závěr, je dobré namočit ostrý nůž do vody a po řezu namočit i řízek, snáze se tím zastaví výron bílého latexu, který je jedovatý.

Rostlina na obrázku pochází z Prostějova od Adolfa Tomandla, který pěstoval různé typy tohoto druhu. Celé označení na jmenovce je *Euphorbia aeruginosa* (prostějovská forma).

Radek Čech

Lidé kolem klubu

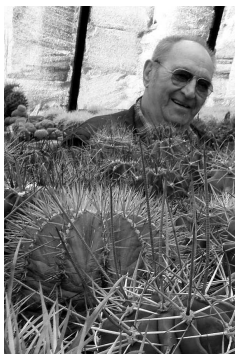
A ještě kratičký návrat k minulému číslu a k Miroslavu Trtílkovi. Minule vyšel vzpomínkový článek Karla Kašpárka s fotografiemi z cest a z přírody. Nebylo však dost místa a už se nedostalo na fotografii portrétní nebo aspoň vhodnou momentní. Hledal jsem chvíli a našel jsem jednu ve svém úložišti. Je z 2. prosince 2011, kdy na členské schůzi Mirek pomáhal pokladníkovi s vybíráním členských příspěvků. Kvalita snímku ovšem bohužel odpovídá výřezu, fotografie je však pro mě cenná tím, že je opravdu jednou z posledních. Koho by to napadlo a kdo by to dopředu myslel?

Významná výročí našich členů

V roce 2013 se dožívají významných jubilejí následující naši členové:

- Oldřich Chloupek – 70 let
- Ludvík Salát – 70 let
- Vladimír Brzobohatý – 75 let

Výbor klubu jim děkuje za přízeň a přeje všechno nejlepší, hodně Slunce a Lásky a mnoho důvodů k radosti.

Bylo tu, není tu – Oldřich Kopp

Zemřel bývalý dlouholetý člen Astrophyta Oldřich Kopp. Členem klubu byl asi od roku 1969 nebo 1970 a v posledních letech se schůzi neúčastňoval ze zdravotních důvodů.

Díky Jaroslavu Dobiášovi se dozvídáme, že Oldřich Kopp nás neočekávaně opustil 15. září 2013 ve věku 87 let. Listuji staršími Azety a v čísle 2/2011 nacházím gratulaci k jeho 85. narozeninám s odkazem na číslo 4/2009, kde je v jiné souvislosti na fotografii.

Vzpomeňte, kdo jste jej znali, jako vzpomínáme – nebo bychom měli vzpomínat – na všechny, kdo nás předešli: S láskou, úctou, smířením, odpuštěním a s nadějí.

Foto J. Dobiáš

Nový bankovní účet – 2100448688/2010

Jak již bylo zmíněno na jiných místech, rozhodl se výbor klubu ušetřit na zbytečných bankovních poplatcích a změnil poskytovatele bankovních služeb. Účet klubu má nyní číslo **2100448688/2010**.

Členské příspěvky můžete platit v hotovosti před členskou schůzí, poštovní poukázkou (pozor, zbytečné poplatky) nebo převodem na účet. Kvůli identifikaci platby je však nutné, abyste do zprávy pro příjemce napsali své jméno a odkud jste. Zejména noví členové by měli předem zavolat Radkovi nebo Janě Čechovým pro informaci o správném postupu. Pokyny dostanou členové i na lístku na členské schůzi. Bohužel nemůžeme při identifikaci 100% spoléhat na to, že se ve výpisu zobrazí správný majitel účtu. Kontakty na Janu i Radka najdete na klubovém webu v rubrice Činnost. Děkujeme za pochopení.

Errata, nevešlo se

Minulé číslo pro svou bohatost a náročnost přineslo i několik chyb, nedostatků, za něž se omlouvám vám i případně dotčeným. Děkuji všem, kdo mě na ně upozornili. Zde najdete doplnění a vysvětlení.

- Členská schůze v květnu, s. 35: Přednášející je Josef Barčák, nikoliv František.
- Zmíněný spolucestovatel Pavel Hamáček není z Brna, nýbrž z Blanska. (Přednášející totiž prohlásil: „... a Pavla Hamáčka tady z Brna určitě dobře znáte“), což působilo dojmem, že je z Brna.
- Jméno přednášejícího bylo nesprávně uvedeno i na 31. řádce.

Otevírání sezóny ve Dvoře Králové

Autor článku Jaroslav Kašparovský mě požádal, abych uvedl jméno majitele sukulentu na straně 41 dole vlevo. Rád vyhovím: Majitelem je pan Bittman z Dymokur.

Minule se nevešly ani fotografie, které mi poslal Martin Hotárek. Určitě na nich (dva vrchní snímky na poslední stránce) poznáte členy našeho klubu.

Doplnění k naší výstavě kaktusů od Radka Čecha

Počet vystavovatelů byl 41 a počet rostlin (květináčů) 1655.

Vyúčtování příjmů a výdajů výstavy od Jany Čechové

Vstupné, prodej literatury a drobného zboží	27 526 Kč
Výnos z prodeje rostlin	19 647 Kč
Materiál k aranžování	-9 988 Kč
Občerstvení	-4 375 Kč
Odměna pokladníka	-3,000 Kč
Inzerce a tisk plakátů	-2 460 Kč
Součet	27 350 Kč

Ještě jednou 75

V posledním Azetu jsem referoval o pražské výstavě – ale především o neobvyklé expozici pražského předsedy Ivana Běťáka pod názvem „75 + 75 + 75 = letošní výstava kaktusů v Praze Na Slupi“. Číslice 75 se vztahovaly k počtu vystavených kaktusů, minerálů a mušlí, ale přitom jsem zapomněl uvést ještě čtvrtou číslici 75 vztahující se k počtu vystavených sukulentů. Ivanovi Běťákově se tímto omlouvám, že jsem ho ošidil o 75 sukulentů, čtenářům se omlouvám za nepřesnou informaci.

Stanislav Stuchlík

Azet – zpravodaj Klubu kaktusářů Astrophytum Brno – Neprodejně – Redakce, jazyková úprava, sazba: Josef Polách – sazba systémem \TeX s použitím písma Lido – tisk: Tiskárna Indra – vytvořeno s použitím legálního a svobodného softwaru – aniž bylo vědomě ublíženo živým tvorům – v článcích byly opraveny jazykové a typografické chyby, beze změny smyslu sdělení, není-li uvedeno u příspěvku jinak – připomínky, náměty, příspěvky prosím na adresu josef@polach.org